

meget mere som det kræves i andre Forhold, hvor det alligevel ikke vil faa den Betydning for vedkommende som netop for Læreren. Det kræves jo, hvad jeg ikke skal gentage, thi det er allerede nævnt, paa en Mængde Omraader, at man skal have Kendskab til et Par, undertiden til 3 fremmede Sprog.

Det er blevet sagt, at med et fireaarigt Ophold ville Eleverne komme til at kede sig paa vore Seminarier. Det kommer meget an paa, hvad det er for Folk, der blive ansatte som Lærere derved. Jeg mener, at man dertil skulde have de mest udsøgte Lærerkrafter, vi i det hele taget kunne skaffe. Jeg tvivler om, at vi have det i Øjeblikket. Det er jo nemlig saaledes, at Forstanderpladsen ufravigelig gives til en Teolog, og det er ikke første Klasses Teologer, der ansættes i denne vigtige og ansvarsfulde Stilling, undertiden er det unge Mænd, og jeg forstaaer godt, at naar Overledelsen lægges i saadan en Forstanders Haand, kan Opholdet blive kedeligt for Eleverne.

Den største Ros, der vist kan siges om den her foreslaaede Reform, er, at den er saa uhyre billig. Jeg tror ogsaa, det er derfor, den vinder nogen Tilslutning her i Tinget. Den vil maaske koste lidt mere til Understøttelse af trængende Elever og saa til den Eksamenkommission, som er foreslaaet til at forestaa Adgangsprøven til Seminarierne. Men ellers er det en Reform, der saa godt som ingenting vil komme til at koste. Det er sikkert den største Ros, der kan gives den, og det tiltaler aabenbart mange i denne Sal, at den kan faas for næsten ingenting. Jeg sagde, der var dog en, der havde rost denne Lov, og det var den ærede Ordfører (Guldbrandsen), der sagde, at det var en god Lov. Senere arbejdede han sig højt op og sagde: Det er en rigtig god lille Lov, og saa sagde Ministeren bag efter, at det glædede ham uhyre at høre det netop fra den Kant, fordi den ærede Ordfører er Medlem af Censurkommissionen. Ja, jeg vil sige, set fra et Censorstandpunkt, er det en god Lov, en rigtig god lille Lov, for efter den ville Censorerne faa dobbelt saa meget at bestille som hidtil, saa skulde de ikke alene være behjælpelige ved Afgangseksamen, men ogsaa assistere ved Afgangseksamen. Det giver det dobbelte Arbejde og rimeligvis ogsaa den dobbelte Fortjeneste, saa jeg kan godt forstaa, at man fra den Kant siger, det er en god Lov, ja, en rigtig god lille Lov.

Jeg skal saa gøre nogle Bemærkninger

til det ærede Medlem fra Stege (Emil Petersen). Det interesserede mig meget at høre det særdeles vel forberedte Foredrag, han holdt, men der var mange Punkter i det Foredrag, hvor jeg ikke kan være enig med ham. Først med Hensyn til Spørgsmaalet: Statsseminarier eller Privatseminarier. Det ærede Medlem fra Stege er jo en meget stærk Tilhænger og Beundrer af Privatseminarier, men efter at jeg har hørt det ærede Medlem udtale sig, som han gjorde, har jeg faaet endnu større Betænkelighed ved Privatseminarierne, end jeg havde i Forvejen, saa hans Udtalelser have gjort den modsatte Virkning paa mig af den, der vist var tilsigtet. Det ærede Medlem fremkom med en stor Mængde Tal, som jeg tror ere fuldt ud rigtige. Blandt andet oplyste han, at der er Privatseminarier her i Danmark, der have ikke mindre end 35 Elever i hver Klasse; i sine tre Klasser har Seminariet altsaa 105 Elever. Naar det er Tilfældet, anser jeg det for at være en Undervisning, som er i højeste Grad uforsvarlig. Der er ingen Lærer, som kan undervise 35 Elever. At tænke sig, at en Lærer har 35 Elever siddende i Matematik, i Naturfag som Fysik, Naturhistorie osv.! Man kan tage det ene Fag efter det andet, ja, man kan tage dem alle sammen, saa vil den Lærer jo ikke kunne komme i ret megen Berøring med den enkelte Elev. I Matematik kan han maaske komme til at eksaminere 3 til 4 Elever i en Time, d. v. s. der kan gaa hele Uger hen, hvor han slet ikke kommer til at eksaminere en Elev. Netop i en stor Mængde af de Fag, der skulde læres paa Seminarierne, gælder det i høj Grad om, at Læreren personlig kan komme til at beskæftige sig med den enkelte Elev. Efter de Oplysninger, vi altsaa fik om, i hvor høj en Grad de private Seminarier ere overfyldte, er jeg dobbelt betænkelig ved de private Seminarier. Man kan forstaa, at de private Seminarier tage saa mange Elever som muligt, thi det tør man vel nok sige uden at fornærme nogen, at de arbejde jo ikke af lutter ideelle Grunde, de private Seminarier ere jo ogsaa til, for at der skal gøres en Forretning, man skal leve af dem, og de skulde kunne bære sig, og man forstaaer derfor, at man saa let fristes til, naar Lejlighed gives, at overfylde Seminarierne i en uforsvarlig Grad. Derfor er det sikkert en meget heldig Begrænsning, der er sat i Lovforslaget, at der ikke maa være mere end 28 Elever i en Klasse, og jeg synes endda, det Tal er alt for højt.